

Fil-Prim Awla tal-Qorti Civili
Onorevoli Imhallef Albert J. Magri B.A., LL.D.

Seduta ta' nhar il-Erbgha 23 ta' Jannar 2002

Citazzjoni numru 2086/99 AJM

Kawza numru

Michael u Franca Borg f'isem u in rappresentanza tas-socjeta' "F. Bee Limited"

Vs

Frank Bongiovanni u lil martu Maria Ines Bongiovanni, bhala kompartecipi fil-komunjoni ta' l-akkwisti mal-imsemmi zewgha u ghal kull interess li jista' jkollu

Il-Qorti,

Rat ic-citazzjoni presentata fid-29 ta' Settembru 1999 li permezz tagħha l-atturi wara li ppremettew illi permezz ta' kuntratt tat-13 ta' Ottubru 1990 fl-atti tan-Nutar Hugh Grima, (Dok A) Olga Mercieca, inter alia, bieghet lis-socjeta attrici is-sub dirett dominju temporanju ghaz-zmien li fadal tal-koncessjoni enfitewtika ta' wiehed u għoxrin sena li bdiet

tiddekorri fl-20 ta' Frar 1978 bir-rata ta' sittin lira maltija (LM60) fis-sena, flimkien ma l-utili dominju perpetwu ghaz-zmien ta' wara u dana fuq il-fond numru tlieta (3) Creche Street, Sliema bid-drittijiet u l-pertinenzi kolha tieghu; illi permezz ta' kuntratt ta' l-20 ta' Frar 1978 fl-atti Nutar Dottor George Bonello Dupius, (Dok B) l-imsemmija Olga Mercieca kif rappresentata minn zewgha l-Avukat Dottor Albert Mercieca kien ikkonceda l-imsemmi fond lil certu Tarcisio Borg b'titulu ta' sub enfitewzi temporanja ghal zmien wiehed u ghoxrin sena li beda jiddekorri fid-data tal-istess kuntratt u dana versu s-sub cens annwu u temporanju ta' tmienja u erbghin lira maltija (LM48) ghall-ewwel ghaxar snin u sittin lira maltija (LM60) ghas-snин sussegwenti u bil-kundizzjonijiet l-ohra indikati fl-istess kuntratt; illi permezz ta' kuntratt ta' l-20 ta' Frar 1980 fl-atti tan-Nutar Dottor George Bonello Du Puis (Dok C) l-imsemmi Tarcisio Borg biegh u ittrasferixxa lil certu Michael Mifsud ir-rimanenti sub utile dominju sub utile dominju temporanju ghaz-zmien li kien fadal mill-imsemmija wiehed u ghoxrin (21) sena tal-istess fond bil-prezz ta' LM4,500 u versu s-subcens annwu u temporanju fuq imsemmi; illi permezz ta' kuntratt iehor tas-7 ta'Lulju 1986 fl-atti tan-Nutar Dr. George Bonello Dupuis (Dok D), l-imsemmi Michael Mifsud biegh u ittrasferixxa lill-konvenut Frank Bongiovanni ir-rimanenti sub utiledomiju temporanju ghaz-zmien li kien fadal mill-imsemmija wiehed u ghoxrin sena li kien bdew jiddekorru mil-20 ta' Frar 1978 fuq il-fond fuq imsemmi u dana bil-prezz ta' LM1000 u bhala soggett ghas-sub cens annwu u temporanju fuq imsemmi; illi ghalhekk l-imsemmi sub utile dominju temporanju skada fid-19 ta' Frar 1999 u b'effett mill-imsemmija data u kif provdut fid-disposizzjonijiet tal-artikolu 10B ta' l-Att numru XXIII tal-1979, il-konvenuti qeghdin jokkupaw u jiddetjenu il-fond imsemmi abbusivamente u illegalment u minghajr ebda titolu validu fil-ligi; u billi l-istess konvenuti gew

interpellati mill-atturi sabiex jivvagaw l-istess imsemmi fond u jikkonsenjawh lura lilhom u, minkejja il-fatt li ghaddew aktar minn seba'xhur mill-iskadenza tal-istess sub utile dominju temporanju, il-konvenuti baqghu inadempjenti; talbu li din il-Qorti:-

1. tiddikjara li l-konvenuti qeghdin jokkupaw u jiddetjenu il-fond 3 Creche Street, tas-Sliema abusivamente u illegalmente u minghajr ebda titolu validu fil-ligi;
2. tordna lill-istess konvenuti sabiex jizgumgraw mill-fond imsemmi u jirritornawh lura vojt u bic-cwieviet lill-atturi u dana fi zmien qasir u perentorju li jigi prefiss lilhom minn din il-Qorti.

Bl-ispejjes, inkluzi dawk tal-ittra ufficjali tal-10 ta' Dicembru 1998 kontra l-konvenuti li minn issa jibqghu imharrkin ghas-subizzjoni u b'riserva ghall-azzjoni ta' danni u ta' kull azzjoni ohra spettanti lill-atturi kontra il-konvenuti skond il-ligi.

Rat id-dikjarazzjoni, l-lista tax-xiehda u d-dokumenti ezebiti mill-atturi.

Rat in-nota tal-konvenuti presentata fit-2 ta' Marzu 2000 li permezz tagħha eccepew illi t-talbiet attrici huma infondati fid-dritt peress li l-eccipjenti qeghdin jokkupaw il-fond de quo b'titolu validu fil-ligi.

Rat id-dikjarazzjoni w l-lista tax-xiehda tal-konvenuti.

Rat il-verbal ta' l-udjenza tat-23 ta' Marzu 2000 ta' din il-Qorti diversament preseduta meta l-kawza giet mibghuta quddiem din il-Qorti ghall-udjenza tal-20 ta' Ottubru 2000 sabiex tigi trattata u deciza.

Hadet konjizzjoni tl-provi prodotti u d-dokumenti ezebiti u s-sottomissjonijiet maghmula.

Ittrattat il-kawza.

Ikkunsidrat:-

L-emendi introdotti ghall-Kapitolu 158 tal-Ligijiet ta' Malta maghruf bhala il-Housing (Decontrol) Ordinance u senjatament bl-Att XXIII tas-sena 1979, fost affarijiet ohrajn, għandhom il-ghan li jagħtu protezzjoni ta' okkupazzjoni gewwa fond ta' abitazzjoni meta l-imsemmi fond jkun mizmum b'titolu ta' enfitewsi temporanja. Għalhekk l-istess Ordinanza tipprovdi li minkejja dak kollu li jingħad fil-Kodici Civili jew kull ligi ohra meta dar ta' abitazzjoni tkun mogħtija in enfitewsi temporanja:-

- a) for a period not exceeding thirty years, if the contract was made before 21st June, 1979, or
- b) for any period, if the contract is made on or after the date aforesaid,

and on the expiration of any such emphyteusis the emphyteuta is *a citizen of Malta* and *occupies the house as his ordinary residence*, the emphyteuta shall be entitled to continue in occupation of the house under a lease from the directus dominus. Il-ligi imbagħad tkompli biex tistabilixxi kif il-kera għandu jigi komputat.

Fil-kaz in ezami il-koncessjoni subenfiteutika li tikkoncerna lill-konvenuti bdiet fis-sehh in forza ta' kuntratt pubblikat minn Nutar Dr. George Bonello Dupuis tas-7 ta' Lulju 1986. Konsegwentement il-konvenuti mhux protetti fl-okkupazzjoni tal-fond mertu tal-kawza billi

ukoll ghalihom japplikaw ir-regoli normali ta' enfiteusi li fl-artikolu 1521 tal-Kodici Civili jiddisponu li "*L-enfiteysi ghal zmien tispicca bl-egħluq taz-zmien miftiehem espressament, u l-fond bil-miljoramenti jintradd lill-padrun dirett ipso jure.*" Mhux hekk biss talli l-istess artikolu jiddisponi li "*Kull azzjoni għat-tigdid ta' l-enfiteysi, għal kull raguni li tkun, barra minn bis-sahha ta' patt espress fil-kuntratt ta' enfiteysi jew f'att pubbliku iehor, hija mneħħija, dwar kull xorta ta' bini*".

Il-koncessjoni originali li kienet ghall-wiehed u ghoxrin sena b'effett mill-20 ta' Frar 1978 skadet fid-19 ta' Frar 1999 u għalhekk il-konvenuti illum ma jistgħu jivvantaw ebda titolu fuq il-fond għajnejn sugħi tgħid lu koncessjoni enfitewtika u konsegwentement ma għandhom ebda dritt li jkomplu jokkupaw il-fond fuq imsemmi u dan għandu jittradd lura lill-atturi.

Għar-ragunijiet fuq mogħtija l-Qorti filwaqt li tichad l-eccezzjoni tal-konvenuti, tilqa' t-talbiet attrici tiddikjara li l-konvenuti qegħdin jokkupaw u jiddetjenu l-fond numru 3 Creche Street, tas-Sliema abbusivament u illegalment u mingħajr titolu validu fil-ligi; u konsegwentement tordna lill-istess konvenuti sabiex jizgħi jidher mill-imsemmi fond u jirritornawh lura vojt u bic-cwievet lill-atturi u dana fi zmien tlett xħur mil-lum.

B1-ispejjes kollha kontra l-konvenuti.

Onor Imħallef Albert J. Magri